

YMARFER 1: RHOWCH Y GORCHYMYN CYWIR YN Y BLWCH.

1. _____ yn dawel i aros am yr athro.
(sefyll)
2. _____ di'n astud ar beth sydd ganddo i'w ddweud.
(gwrando)
3. _____ yn gynnwys i'r ysgol bore yfory blant.
(dod)
4. _____ y daflen oddi ar y ddesg Siôn.
(cymryd)
5. _____ ar y teledu heno er mwyn i chi gael gweld.
(edrych)

YMARFER 1: (PARHAD)

6. _____ 'r gwm cnoi yn y bin ar unwaith
Catrin. (taflu)
7. _____ yn iach a byddwch yn teimlo'n well.
(bwyta)
8. _____ y llyfr fel gwaith cartref Blwyddyn 7.
(darllen)
9. _____ yn ofalus cyn penderfynu beth wyt ti
eisiau. (meddwl)
10. _____ orffen dy waith cartref cyn mynd i'r
gwely. (ceisio)

YMARFER 2: LLENWCH Y TABL

	chi	ti
prynu		
cael		
gweithio		
ysgrifennu		
siarad		
edrych		
codi		
mynd		
bwyta		
troi		

3

ADOLYGU...

- Brysiwch
- Cerddwch
- Edrychwch ar y bwrdd gwyn
- Gwrandewch arna i
- Agorwch eich llyfrau
- Trowch i dudalen pedwar
- Byddwch yn ofalus
- Caewch y drws

- Eisteddwch yn dawel
- Rhowch eich bagiau ar y llawr
- Rhowch eich ffôn symudol yn y bag os gwelwch yn dda
- Bore da blant
- Prynhawn da blant
- Pwy sy'n absennol heddiw?
- Ble mae Jac?

Ydych chi'n gwybod beth yw ystyr yr ymadroddion?
Do you know what they mean?

4

Gorchmynion syml i agor y wers

Dechrau gwers
Starting a lesson

Edrychwch ar y bwrdd gwyn.	<i>Look at the white board.</i>
Agorwch eich llyfrau.	<i>Open your books.</i>
Ewch i dudalen ...	<i>Go to page ...</i>
Ysgrifennwch y dyddiad.	<i>Write the date.</i>
Beth ydy'r dyddiad heddiw?	<i>What is the date today?</i>

 Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

5

BOD / TO BE
Y Presennol: The Present Tense

Rydw i / Dwi *am*

Rwyf ti *You are*

Mae e *He is*

Mae hi *She is*

Rydyn ni *We are*

Rydych chi *You (pl) are*

Maen nhw *They are*

 Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

6

BOD / TO BE

Y Dyfodol = The Future Tense

Bydda i	<i>I will</i>
Byddi di	<i>You will</i>
Bydd e	<i>He will</i>
Bydd hi	<i>She will</i>
Byddwn ni	<i>We will</i>
Byddwch chi	<i>You will</i>
Byddan nhw	<i>They will</i>

 Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

7

<i>Heddiw... Yn ystod y wers...</i>	<i>Today During the lesson</i>
Presennol	Dyfodol
Rydw i <i>I am</i>	Bydda i <i>I will</i>
Rydyn ni <i>We are</i>	Byddwn ni <i>We will</i>
Rydych chi <i>You (pl) are</i>	Byddwch chi <i>You will</i>
Rydyn ni'n mynd i _____ We are going to....	Byddwn ni'n _____ We will be....
*Treigladd meddal ar ôl 'i'	

8

BERFAU

Rydyn ni'n mynd i _____

We are going to....

*P T C B D G L I M Rh; Treigladd meddal ar ôl 'i'

Astudio

Study

Edrych ar

Look at

Gwrando ar

Listen to

Gwyllo

Watch

Darllen

Read

Meddwl am

Think about

Ystyried

Consider

Dadansoddi

Analyse

Can you think of any other useful verbs in this context?

9

Nod y wers heddiw ydy ...	<i>The aim of today's lesson is ...</i>
Yn y wers yma rydyn ni'n mynd i ymarfer ...	<i>In this lesson, we're going to practice ...</i>
Heddiw rydyn ni'n mynd i ...	<i>Today, we are going to ...</i>
Heddiw rydyn ni'n mynd i ddysgu am ...	<i>Today, we are going to learn about ...</i>
Y bore 'ma rydw i'n mynd i siarad am ...	<i>This morning I'm going to talk about ...</i>

Nod y wers
Lesson aim

10

Nod y wers
Lesson aim

Y bore 'ma rydw i eisiau i chi feddwl am ...	<i>This morning I want you to think about ...</i>
Y prynhawn 'ma rydych chi'n mynd i ...	<i>This afternoon you are going to ...</i>
Yn y wers yma, byddwn ni'n adolygu ...	<i>In this lesson, we'll be revising ...</i>
Heddiw byddwn ni'n defnyddio'r sgiliau yma.	<i>Today we will be using these skills.</i>

 University of Wales
Trinity Saint David

11

DECHRAU'R WERS ...

Nod y wers heddiw ydy ...
The aim of today's lesson is...

Heddiw, byddwn ni'n ...
Today, we will ...

Y prynhawn 'ma, byddwch chi'n ...
This afternoon, you (collective) will ...

Y bore 'ma, rydw i eisiau i chi ...
This morning I want you to ... !

Byddwch chi'n defnyddio'r sgiliau hyn ...
You will be using these skills ...

! Byddwch yn ofalus!
Bydd TREIGLAD MEDDAL ar ol 'i chi ...'

rydw i eisiau i chi feddwl

 Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

12

HEDDIW, BYDDWN NI'N ...

... dysgu am* ...

learn about ...

... ysgrifennu ...

write

... darllen ...

read

... dysgu sut i* ...

learn how to ...

... edrych ar* ...

look at ...

Ydych chi'n cofio?

Do you remember?

Pwy sy'n cofio?

Who remembers?

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

13

Yr Arddodiaid - *Prepositions*

am

about

o

From / of

ar

On / at

Mae **TREIGLAD MEDDAL**
yn dilyn arddodiaid.

i

to

A **SOFT MUTATION** follows
these prepositions.

14

DEIALOG 1

- Mrs Jones: Bore da, blant! Dewch i mewn yn dawel.
- Pawb: Bore da!
- Mrs Jones: Rhowch eich bagiau ar y llawr.
- Rhys: Bore da, Mrs Jones!
- Mrs Jones: Bore da, Rhys. Sut wyt ti?
- Rhys: Da iawn, a chi?
- Mrs Jones: Bendigedig, diolch. Ble mae Jac heddiw, Rhys?
- Rhys: Mae e'n absennol. Mae e'n dost.

DEIALOG 2

- Mr Price: Bore da, Mari! Dere i'r dosbarth.
- Mari: Bore da, Syr!
- Mr Price: Rho dy fag ar y llawr.
- Mari: lawn.
- Mr Price: Ble mae dy waith cartref?
- Mari: Ymmm. Dwi wedi anghofio'r gwaith cartref Syr.
- Mr Price: Dere â'r gwaith i mi yfory!
- Mari: lawn. Mae'n ddrwg da fi Syr.

Cloi'r wers

17

Gorffennwch y gwaith.	<i>Finish the work.</i>
Ysgrifennwch mewn brawddegau.	<i>Write in sentences.</i>
Gwylwch yr atalnodi.	<i>Watch the punctuation.</i>
Gwylwch y sillafu.	<i>Watch the spelling.</i>
Tanlinellwch y teitl.	<i>Underline the title.</i>
Ysgrifennwch baragraff arall.	<i>Write another paragraph.</i>
Rhowch resymau.	<i>Give reasons.</i>

Gwella'r gwaith
Improving the work

18

BOD:**Y GORFFENNOL (Perffaith)*****The Past (Perfect)***

Rydw i wedi [gorffen]

I have [finished]

Rwyf ti wedi

You have

Mae e wedi

He has

Mae hi wedi

*She has***Rydym ni wedi*****We have*****Rydych chi wedi*****You have***

Maen nhw wedi

They have

Diwedd y wers

The end of the lesson

Beth ydych chi wedi dysgu heddiw?

What have you learnt today?

Yn y wers nesaf, byddwn ni'n ...

In the next lesson, we'll be ...

Pa sgiliau ydych chi wedi eu defnyddio heddiw?

What skills have you used today?

Beth fwyneuoeh chi heddiw? Pam?

What did you enjoy today? Why?

Caewch eich llyfrau.

Close your books.

Tacluswch yn gyflym.	<i>Tidy up quickly.</i>
Rhowch eich pethau i gadw.	<i>Put your things away.</i>
Casglwch y llyfrau.	<i>Collect the books.</i>
Rhowch y llyfrau ar y silff.	<i>Put the books on the shelf.</i>
Sefwch tu ôl i'ch cadeiriau.	<i>Stand behind your chairs.</i>

Diwedd y wers
The end of the lesson

21

Gwaith cartref
Homework

Dyma eich gwaith cartref.	<i>Here is your homework.</i>
Ysgrifennwch eich gwaith cartref.	<i>Write down your homework.</i>
Dysgwch y geiriau.	<i>Learn the words.</i>
Dysgwch y gwaith ar gyfer prawf.	<i>Learn the work for a test.</i>
Erbyn pryd?	<i>By when?</i>
Erbyn y wers nesa'.	<i>By next lesson.</i>
Erbyn wythnos nesa'.	<i>By next week.</i>
Gorffennwch y gwaith erbyn y wers nesa'.	<i>Finish the work by next lesson.</i>

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

22

Mae pum munud gyda chi cyn y gloch.	<i>You have 5 minutes before the bell.</i>
Caewch eich llyfrau.	<i>Close your books.</i>
Rhowch eich pethau i gadw.	<i>Put your things away.</i>
Mae'r gloch wedi canu.	<i>The bell has gone.</i>
Tacluswch ... yn gyflym.	<i>Tidy up ... quickly.</i>
Brysiwch!	<i>Hurry!</i>
Casglwch y llyfrau.	<i>Collect the books.</i>
Wnei di gasglu'r llyfrau?	<i>Will you collect the books?</i>
Cadwch eich llyfrau.	<i>Keep your books.</i>
Sefwch tu ôl i'ch cadeiriau.	<i>Stand behind your chairs.</i>
Diolch.	<i>Thank you.</i>
Hwyl fawr!	<i>Goodbye!</i>

Diwedd y wers
End of lesson

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

23

BETH: WHAT

Beth oedd y sgiliau allweddol yn y wers yma?
What were the key skills in this lesson?

Beth ydych chi wedi dysgu heddiw?
What have you learnt today?

Beth fwynheuoch chi heddiw?
What did you enjoy today?

24